

АЗӘРБАЙҘАН ТИББ ЖУРНАЛЫ

М. Ф. Ахундов adına
АзәрбайҘан Республикасы
КИТАПХАНАСЫ

6

ИЮН

ТРАВМАТОЛОГИЯ ВӘ ОРТОПЕДИЯ ИНСТИТУТУНУН СЭЙЯР ЭЛМИ СЕССИЯСЫ

1958-чи ил апрелиң 3-дә Сумгайыт шәһәриндә элми-тәдқиғат травматологичи вә ортопедия институтунун сәйяр элми сессиясы кечирилди. Институтун элми ишчиләри әввәлчә шәһәрин мүәссисәләрилә вә сәнае травматизминин вәзийәтилә ерләрдә әтрафлы таныш олдылар.

Сессиянын ишиндә Сумгайыт шәһәринин һәкимләри фәал иштирак этдиләр. Досент А. Г. Туркиа «Сәнае мүәссисәләриндә травматизмин сәбәбләринин ойрәниләмәсинин комплекс планы һаггында» әтдийи мә'рузәсиндә диггәти она артырды ки, бу ишдә сәнае-санатория һәкимләри, әмәйин горунамасы вә тәһдүкәсизлик техникасы үзрә мүнәндисләр, һәмкарлар иттифагы тәшкиләтләри вә тәсәрруфатчы тәшкиләтләр фәал иштирак әтмәлидирләр. Бәдбәхт һадисәләр һаггындакы актларын ойрәниләмәси заманы травматизмин әсл сәбәбини ашкара чыхармағ лазымдыр.

Сумгайыт шәһәр сәһийә шә'бәси мүддәри һәким Б. В. Мәммәдов «Травматизмин вәзийәти, травматологичи ярдым вә онун яхшылашдырылмасы тәдбирләри һаггында» әтдийи мә'рузәсиндә Сумгайыт шәһәри мүәссисәләриндә травматизмин сәбәбләринин вә трауматизмин профилактикасында вә азалдылмасында сәһийә назирлиийи органларынын көрдүйү тәдбирләрин әтрафлы тәһлилинин верди. Мүәллиф травматизмин әсәс сәбәбләриндән бирини фәһләләрин йолверилмәз ахыны вә онларын бир ишдән башга ишә көчүрүлмәси заманы тә'лиматың олмамасы һесаб эдир.

Тибби-санитария бөлмәсинин рәиси Ф. Н. Абдуллазадә бору прокаты заводунда травматизмин вәзийәти вә онун даһа да азалдылмасы тәдбирләри үзәриндә әтрафлы даянды.

Институтун элми әмәкдашы Г. К. Казвинов «Нефтичи фәһләләр арасында истеһсаләтләндән кәнар травматизм һаггында» әтдийи мә'рузәсиндә адамларың уйгун олман автоташынарда, дашынамасының гадаган әдилмәсинин зәрурилийи, күчә һәрәкәтинин низама салаң шә'бәләрин нәзарәтинин гүввәтләндирилмәси, күчәләрин, һәбәтләрин, яшайыш бишаларынын вә ичтиман бишаларын лазыми санитария-техника вәзийәти, күчәләрин ишығландырылмасының күчләндирилмәси, алкогольизмлә мүбаризәдә санитария тәблиғатынын гүввәтләндирилмәси, кәңчләрин файдалы әйләнчәсинин кениш сурәтдә тәшкил әдилмәсинин зәрурилийи һаггында мәсәлә галдырды.

Досент Т. Ю. Гулиев «Мәктәб ушағлары ичәрисиндә сколиозун (доугарлылык) профилактикасы һаггында» әтдийи мә'рузәдә гейд әтди ки, институт дағг-һәрәкәт апаратынын деформациясыны ашкара чыхармагдан отру 9 миң мәктәблиңи мүйәшә әтмишдир ки, буларын да 100 нәфәриндә сколиоз олдуғу айдынландырылмышдыр. Онларын һамысы лазыми гайдада мүйәшә олунур (узандырма, мүйәшәви бәдән тәрбийәси, физиотерапия, омурға сүтунунун оператив фиксациясы вә с.).

Вәрәм гонитләринин оператив йолла мүйәшәсини тәғдим элән баш элми әмәкдаш Н. Н. Бунятов гейд әтди ки, әлилийи арадан галдырмағ үчүн диз ойнағы вәрәминдә тутулмуш хәстәләрин вахтында ашкара чыхарылмасы вә мүйәшәси бәйүк әһәмийәтә маликдир.

Баш элми әмәкдаш А. Г. Садыгов саламат ишшләрин (остеомалар, остеохондромалар вә хондромалар) клиникасыны вә мүйәшәсини ишығландырды. О, гейд әтди ки, саламат ишшләрә 20—40 яшларында тез-тез тәсадүф олунур вә булар яваш-яваш бир нечә ил әрзиндә (5—10—15) ичкишаф эдир.

Хэстэхананын травматологи шө'бөсинин мүдири И. Д. Садыгов вэ ординатор Бабаева «Сумгайыт бирлэшимиш шө'р хэстэханасынын материаллары үзрэ травматологи хэстэлэрин мүаличэси һаггында» мараглы мө'рузэ этдилэр. Мө'рузэдэн көрүндү. йү кими, хэстэлэр арасында термик вэ кимйэви яныглары оланлар, элэчэ дэ электрик-лэ янымыш хэстэлэр даһа чоһдур.

Тибб эһмлэри һамизэди В. И. Парижер вэ институтун эһми эмөкдашы Ф. С. Ибраһимова этдиклэри мө'рузэдэ даяг-һәрәкәт апаратынын травмалары вэ онларын ағыр-лашмасы заманы озокеритлэ вэ парафинлэ мүаличэни мүгайисэ эдирлэр. Мүшәһидэ алтында 30 хэстэ олмушдур ки, буһларын да 17 һәфәринэ парафин аппликасиясы вэ 13 һәфәринэ озокерит компрессии эдилмишдир. Мүаличэ просесиндэ парафинэ һисбәтән йүксәк истилик гүввәсинэ вэ алчаг истилик кечирчилийинэ малик олаң озокеритин хейли үстүһлүйү ашқара чыхарылды.

Досент Ч. Н. Ләмбәрански «Нефт сәнаенидэ бә'зи тәзә травмаларын вэ онларын ағырлашмаларынын мүаличәси тәчрүбәсинэ даир» этдийн мө'рузэдэ бармагларын вэ бидәһкларин травматик зәдәләһмәсинэ тез-тез тәсадүф олундуғу үзәриндэ даянды вэ поликлиника вэ хэстәханаларын кәһч чәрраһларынын диггәтини белә һалларын мүаличәсинэ чәһб этди. Дүзкүн көстәрилән илк ярдым вэ зәрәр чәкәнләрин тибби мүәссисә-йә вахтында кәтирилмәси травмаларын мүаличәсинин тез вә көзәл нәтичә вәрмәсини тә'мин эдир.

Ахырда Сумгайыт шө'р бирләшимиш хэстәханасынын чәрраһлыг шө'бәси мүдири һәким Д. К. Гасымов бейин маддәләринин позулмасилә кәлләнин ачыг сыйығынын мүаличәсинин мүсбәт нәтичәләрини һүмайиш этдирди.

Профессор Э. М. ӘЛИЕВ